

Hof van beroep Gent, arrest van 5 november 2018

Europees betalingsbevel – Verordening 1896/2006 (Betalingsbevel) – Verzoek tot heroverweging – Uitzonderlijke omstandigheden – Artikel 14 Verordening 1393/2007 (Betekening) – Artikel 288 VWEU – Kennisgeving

Procédure européen d’injonction de payer – Règlement 1896/2006 (Injonction de payer) – Demande de réexamen – Circonstances exceptionnelles – Article 14 Règlement 1393/2007 (Signification) – Article 288 TFUE – Notification

In de zaak van:

M

met maatschappelijke zetel te [...], (Frankrijk),

appellante, hebbende als raadsman mr. Neiryck Hans, advocaat te 8200 Sint-Michiels, Zeepziederijstraat 8

tegen

[...]met maatschappelijke zetel te ingeschreven [...]met KBO-nummer [...]

geïntimeerde, hebbende als raadsman mr. Vanden Bogaerde Frederik, advocaat te 8800 Roeselare, Kolenkaai 4

wijst het hof het volgend arrest:

I. Rechtspleging in hoger beroep

Het hoger beroep bij verzoekschrift van 3 augustus 2016 werd ingesteld tegen het vonnis van 9 mei 2016 van de rechtbank van koophandel Gent, afdeling leper, met rolnummer [...]

Het hof heeft de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken in acht genomen.

De procedure verliep op tegenspraak. Partijen werden gehoord op de openbare zitting van 8 oktober 2018. Het hof nam kennis van de overtuigings- en procedurestukken.

II. Relevante feiten en voorgaanden

Geïntimeerde vroeg ten aanzien van appellante een Europees betalingsbevel aan op grond van vermeend onbetaald gebleven facturen.

Op 12 mei 2014 heeft de rechtbank van koophandel Gent, afdeling leper, een Europees betalingsbevel afgeleverd.

Dit bevel werd op verzoek van geïntimeerde door de rechtbank via aangetekende brief met ontvangstbevestiging ter kennis gebracht aan appellante op 16 juli 2014. Op 10 december 2014 is het betalingsbevel aan de appellante betekend middels gerechtsdeurwaardersexploot.

De appellante diende een verweerschrift in tegen het betalingsbevel op 29 december 2014.

Het bestreden vonnis oordeelde dat het verweer van appellante laattijdig was, dat het verzoek tot heroverweging ongegrond was en dat het Europees betalingsbevel derhalve van kracht bleef.

III. Vorderingen

De appellante vordert:

"te zeggen voor recht dat de betekening of kennisgeving aan conluante van het Europees betalingsbevel uitgevaardigd op 12.05.2014, niet rechtsgeldig is geschied bij gerechtsbrief dd. 10.07.2014.

Bijgevolg in hoofdorde te zeggen voor recht dat de uitvoerbaarverklaring ongeldig is, minstens deze ongeldig te verklaren;

Ondergeschikt te zeggen voor recht dat de betekening van het bevel middels gerechtsdeurwaardersexploot dd. 10.12.2014 voor het eerst de termijn heeft doen ingaan waarbinnen verweer moet worden ingediend tegen het Europees betalingsbevel;

Bijgevolg te zeggen voor recht dat het verweer van conluante dd. 23.12.2014, kennelijk toegekomen op de griffie van de rechtbank van koophandel Gent, afdeling leper op 29.12.2014, tijdig is geschied.

Vervolgens te zeggen voor recht dat de rechtbank van koophandel te leper, afdeling Gent, geen rechtsmacht heeft om ten gronde te oordelen, gelet op het bevoegdheidsbeding tussen partijen;

Minstens te zeggen voor recht dat de vordering ongegrond is;

Uiterst ondergeschikt, het verzoek tot heroverweging van het Europese betalingsbevel van conluante ontvankelijk en gegrond te verklaren; Bijgevolg te zeggen voor recht dat het Europees betalingsbevel uitgevaardigd op 12.05.2014 nietig is.

Geïntimeerde te verwijzen tot de kosten van het geding, [...]"

De geïntimeerde vordert:

"In hoofdorde

Het hoger beroep van appellante ongegrond te verklaren en hierbij voor recht te willen zeggen dat het verweer van appellante tegen het uitgevaardigde Europees Betalingsbevel laattijdig was en derhalve het Europees Betalingsbevel te willen bevestigen;

Het verzoek tot heroverweging af te wijzen en het Europees Betalingsbevel te bevestigen;

Ondergeschikt

Appellante te veroordelen tot de som van 42.152,94 EUR, meer de gerechtelijke intrest tot aan de dag van volledige betaling; In ieder geval appellante te veroordelen tot de kosten van het geding [...], inclusief een rechtsplegingsvergoeding voor de eerste aanleg en een rechtsplegingsvergoeding voor hoger beroep."

IV. Beoordeling

A. *Over de ontvankelijkheid van het hoger beroep*

Een akte van betekening wordt niet voorgelegd. Evenmin wordt er voorgehouden dat het vonnis betekend werd. Het hoger beroep is tijdig en regelmatig naar de vorm. Ambtshalve zijn geen middelen van ontoelaatbaarheid op te werpen. Het hoger beroep is bijgevolg toelaatbaar.

B. *Ten gronde*

1. Over de al dan niet laattijdigheid van het verweer

1.1 Verordening 1896/2006 van 12 december 2006 tot invoering van een Europese betalingsbevelprocedure, heeft volgens artikel 1, lid 1, sub a, tot doel "de beslechting van een geschil in grensoverschrijdende zaken met betrekking tot niet-betwiste geldvorderingen te vereenvoudigen, te versnellen en goedkoper te maken door een Europese betalingsbevelprocedure in te voeren".

Artikel 13 van deze verordening bepaalt:

"Het Europees betalingsbevel kan op een van de volgende wijzen aan de verweerder worden betekend of ter kennis gebracht, overeenkomstig het nationale recht van de staat waar de betekening of kennisgeving moet worden verricht:

a) door persoonlijke betekening of kennisgeving blijkend uit een door de verweerder ondertekende ontvangstbevestiging, met de datum van ontvangst;

b) door persoonlijke betekening of kennisgeving blijkend uit een document ondertekend door de bevoegde persoon die de betekening of kennisgeving heeft verricht, en waarin wordt verklaard dat de verweerder het stuk in ontvangst heeft genomen of zonder wettige grond geweigerd heeft, en waarin de datum van betekening of kennisgeving is vermeld;

c) door betekening of kennisgeving per post, blijkend uit een door de verweerder ondertekende en teruggezonden ontvangstbevestiging, met de datum van ontvangst;

d) door betekening of kennisgeving langs elektronische weg, bijvoorbeeld door middel van een faxbericht of een elektronisch postbericht, blijkend uit een door de verweerder ondertekende en teruggezonden ontvangstbevestiging, met de datum van ontvangst."

Artikel 16 van verordening 1896/2006 luidt:

"1. De verweerder kan bij het gerecht van oorsprong een verweerschrift tegen het Europees betalingsbevel indienen door middel van het standaardformulier F van bijlage VI, dat hem samen met het Europees betalingsbevel wordt verstrekt.

2. Het verweerschrift wordt toegezonden binnen 30 dagen nadat het betalingsbevel aan de verweerder is betekend of ter kennis is gebracht."

Artikel 27 van verordening 1896/2006 laat onverlet de toepassing van verordening 1348/2000 van 29 mei 2000 inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken. Verordening 1348/2000 werd ingetrokken en vervangen door verordening 1393/2007 van 13 november 2007 betreffende de betekening en kennisgeving in de lidstaten van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken.

Artikel 14 van verordening 1393/2007 bepaalt onder "Betekening of kennisgeving per post" dat elke lidstaat de betekening of kennisgeving van gerechtelijke stukken aan in een andere lidstaat

verblijvende personen rechtstreeks door postdiensten kan doen verrichten bij aangetekende brief met ontvangstbevestiging of op gelijkwaardige wijze.

Een verordening heeft krachtens artikel 288, lid 2, VWEU, een algemene strekking en is verbindend in al haar onderdelen. De bepalingen van een verordening zijn rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat. Wegens de aard en functie ervan in het stelsel van de rechtsbronnen van de Unie, sorteert vermeld artikel 14 - dat duidelijk en onvoorwaardelijk is geformuleerd - derhalve onmiddellijk gevolgen. Zij kan aan particulieren rechten verlenen die de nationale rechter gehouden is te beschermen. (zie HvJ 14 juli 2011, Bureau national interprofessionnel du Cognac, gevoegde zaken C-4/10 en C-27/10, op <http://curia.europa.eu>)

In de mededeling overeenkomstig artikel 23 van Verordening 1348/2000 aanvaardt Frankrijk sowieso uitdrukkelijk de betekening per aangetekende brief met bewijs van ontvangst (*PB C* 151 van 22 mei 2001, op <https://eur-lex.europa.eu>).

1.2 Uit het voorgaande volgt dat, los van hetgeen de appelante desbetreffend ook aanvoert, een kennisgeving van een Europees betalingsbevel per aangetekende brief met bewijs van ontvangst, een rechtsgeldige kennisgeving is overeenkomstig het Frans recht in de zin van vermeld artikel 13.

1.3 Uit de stukken blijkt dat het Europees betalingsbevel terzake aan de appelante - in het Frans - ter kennis is gebracht per aangetekende brief. De ondertekende en teruggezonden ontvangstbevestiging vermeldt als datum 16 juli 2014 [...].

Dit wordt overigens door de appelante niet betwist. De appelante stelt ter zitting dat door het feit dat de kennisgeving per post is gebeurd en niet per deurwaardersexploot, zij daar niet de nodige aandacht aan heeft geschonken.

De termijn van dertig dagen, zoals bepaald in vermeld artikel 16, begon te lopen vanaf 16 juli 2014, zodat het verweer van 29 december 2014 laattijdig was.

Het is derhalve niet nodig de argumenten ten gronde te onderzoeken.

2. Over de vraag tot heroverweging

2.1 Overeenkomstig artikel 20 van verordening 1896/2006 heeft de verweerder het recht om, na het verstrijken van de in artikel 16, lid 2, gestelde termijn, het bevoegde gerecht van de lidstaat van oorsprong om heroverweging van het Europees betalingsbevel te verzoeken, als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

a) i) het betalingsbevel is op een van de in artikel 14 genoemde wijzen betekend of ter kennis gebracht; en ii) de betekening of kennisgeving is buiten zijn schuld, niet zo tijdig geschied als met het oog op zijn verdediging nodig was, of

b) de verweerder de vordering niet heeft kunnen betwisten wegens overmacht of wegens buitengewone omstandigheden, buiten zijn schuld, mits hij in beide gevallen onverwijld handelt.

2. Na het verstrijken van de in artikel 16, lid 2 gestelde termijn, heeft de verweerder tevens het recht om het bevoegde gerecht in de lidstaat van oorsprong om heroverweging van het Europees betalingsbevel te verzoeken, indien het Europees betalingsbevel kennelijk ten onrechte is toegekend, gelet op de voorschriften van deze verordening, of vanwege andere uitzonderlijke omstandigheden.

Krachtens artikel 8 van verordening 1896/2006 onderzoekt bedoeld gerecht zo spoedig mogelijk, en op basis van het aanvraagformulier voor het Europees betalingsbevel of de eisen van artikel 6 van die verordening, luidens hetwelk de rechterlijke bevoegdheid wordt bepaald volgens de terzake geldende regels van het Unierecht, zijn vervuld en of de vordering gegrond lijkt. Indien de in artikel 8 van

verordening 1896/2006 genoemde voorwaarden zijn vervuld, vaardigt het gerecht, zo spoedig mogelijk een Europees betalingsbevel uit.

Artikel 12, lid 4, onder a), van verordening 1896/2006 preciseert dat de verweerder in het Europees betalingsbevel er van in kennis wordt gesteld dat het bevel uitsluitend op basis van de door de eiser verstrekte informatie is uitgevaardigd en niet door het gerecht is geverifieerd.

2.2 Wat de mogelijkheid betreft om het Europees betalingsbevel te heroverwegen, blijkt uit het opschrift van artikel 20 van de bedoelde verordening dat na het verstrijken van de termijn om een verweerschrift in te dienen deze mogelijkheid enkel bestaat in „uitzonderlijke gevallen”. Aangezien het de bedoeling van de Uniewetgever was de heroverwegingsprocedure te beperken tot uitzonderlijke situaties, moet de betrokken bepaling noodzakelijkerwijs strikt worden uitgelegd.

Aangezien het nut van de procedure zoals ingesteld door verordening 1896/2006 erin bestaat de snelheid en de doeltreffendheid van een gerechtelijke procedure te verzoenen met de eerbieding van de rechten van verdediging, moet de verweerder zijn rechten uitoefenen binnen de termijnen waarover hij beschikt. Hij kan daarna enkel nog beschikken over beperkte middelen om zich te verzetten tegen de tenuitvoerlegging van het Europees betalingsbevel.

De mogelijkheid tot heroverweging, voorzien in artikel 20 van verordening 1896/2006, mag niet inhouden dat de verweerder opnieuw de mogelijkheid krijgt verweer te voeren tegen de vordering. (HvJ 22 oktober 2015, C-245/14, Thomas Cook)

2.3 Gelet op de samenlezing van vermelde artikelen 8 en 12, moest de appellante die een heroverweging aanvraagt omdat - volgens haar - de geïntimeerden onjuiste informatie hebben verschaft aan de rechter en omdat de facturen in wezen betaald zijn, handelen binnen de verweertermijn die is voorzien in artikel 16 van verordening nr. 1896/2006.

Vanuit het oogpunt van de voorwaarden van verordening 1896/2006, is het Europees betalingsbevel niet kennelijk ten onrechte uitgevaardigd.

2.4 De appellante kan ter ondersteuning van haar verzoek tot heroverweging, evenmin de onbevoegdheid van het gerecht van oorsprong aanvoeren met het argument dat de twee partijen bij overeenkomst hadden afgesproken dat de Franse rechtbanken terzake bevoegd zouden zijn. Nadat het Europees betalingsbevel aan de appellante was betekend overeenkomstig verordening 1896/2006, kon zij, aangezien zij op de hoogte was van het bestaan van een dergelijk bevoegdheidsbeding, de gestelde onjuistheid van de door de geïntimeerde in het aanvraagformulier verstrekte informatie, op het vlak van de bevoegdheid van het gerecht van oorsprong, beoordelen. Zij kon die onjuistheid dan ook opwerpen in het kader van het verweer bedoeld in artikel 16 van verordening 1896/2006.

Dit betekent dat niet kan worden vastgesteld dat het Europees betalingsbevel terzake ten onrechte is toegekend wegens "uitzonderlijke omstandigheden" zoals bedoeld in artikel 20, lid 2, van verordening 1896/2006. (zie HvJ 22 oktober 2015, C-245/14, Thomas Cook)

3. Uit het voorgaande volgt dat het bestreden vonnis dient bevestigd te worden.

4. Over de gerechtskosten

In toepassing van de artikelen 1017, 1022 en 1042 van het Gerechtelijk Wetboek verwijst het hof de appellant in de gerechtskosten in hoger beroep.

De vordering is in geld waardeerbaar. De basisrechtsplegingsvergoeding terzake bedraagt 3.000,00 euro zoals door beide partijen aangegeven.

V. Beslissing

HET HOF,

- verklaart het hoger beroep door de appellante ontvankelijk doch ongegrond;
- bevestigt het bestreden vonnis van 9 mei 2016 van de rechtbank van koophandel Gent, afdeling leper, met rolnummer
- veroordeelt de appellante tot de kosten van het geding in hoger beroep, niet begroot aan haar zijde omdat zij die zelf moet dragen en begroot aan de zijde van de geïntimeerde op 3.000,00 euro rechtsplegingsvergoeding hoger beroep.

Aldus gewezen en uitgesproken in openbare terechtzitting van het Hof van Beroep te Gent, 7de kamer, alleenzetelend, in datum van vijf november tweeduizend achttien.

Aanwezig:

Geert De La Ruelle, raadsheer, wn. voorzitter,
Kristoffel Goossens, griffier.